

не управління формуванням в учнів здоров'язбережувальних компетентностей та життєстворного здоров'язбережувального образу світу, завдяки чому дитина зможе зберегти як власне здоров'я, так і здоров'я людей, які його оточують.

Література

1. Дудко С.Г. Закономірності та принципи здоров'язбережувального навчального середовища початкової школи / С.Г. Дудко // Проблеми сучасної педагогічної освіти: Педагогіка і психологія : зб. статей. — Ялта, 2014. — Вип. 43, ч. 1. — С. 52–57.
2. Нагавкина Л. С. Валеологические основы педагогической деятельности : учебно–методическое пособие / Л.С. Нагавкина, Л. Г. Татарникова — СПб. : КАРО, 2005. — 272 с.

СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ЯК АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

*Мешко Г.М., Парій І.В.
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира
Гнатюка*

Однією з важливих проблем сучасної системи освіти є підвищення ефективності роботи загальноосвітніх навчальних закладів. Успіх діяльності освітньої установи значною мірою залежить від психологічного клімату в ній. Сприятливий психологічний клімат у педагогічному колективі забезпечує високу працездатність, належний стан професійного здоров'я і психологічного самопочуття його членів, взаємну підтримку в досягненні цілей, згуртованість колективу. А це, відповідно, сприяє забезпеченню високої ефективності діяльності загальноосвітнього навчального закладу. Тому створення сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі є важливим завданням керівника для досягнення успішності функціонування навчального закладу.

Психологічний клімат є об'єктом дослідження багатьох науковців. Вивченню цього психологічного феномена в трудових ,колективах присвячені дисертації Ф.Джафарова, , Т.Загрузіної, О.Засурцевої, Л.Зоріна, Б.Махмудова, Г.Скомаровського, та ін. Результати дослідження проблеми психологічного клімату в педагогічному колективі представлені в працях Н.Анікеєвої, Н.Коломінського, Л.Карамушки, О.Проскури, Р.Шакурова. Окремі аспекти цього соціально-психологічного феномена вивчали М.Балашов, П.Бісіркін, Є.Єрмолаєв, Г.Карпов, О.Мешко, І.Сингаївська, Ю.Сировецький, Л.Шубіна та ін. Проблема психологічного клімату в загальноосвітньому навчальному закладі вивчена недостатньо, зокрема недостатньо досліджено психологічний клімат як вагомий важель управління педагогічним колективом, його цілеспрямоване формування та педагогічне управління.

Мета дослідження полягає у визначенні сутності психологічного клімату, чинників, які на нього впливають, і шляхів його створення в контексті діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Педагогічний колектив загальноосвітнього навчального закладу відрізняється від інших колективів цілями й умовами діяльності, структу-

рою та професійними якостями його членів. Саме ці відмінності впливають на формування психологічного клімату в педагогічному колективі.

У науковій літературі психологічний клімат педагогічного колективу загальноосвітнього навчального закладу розглядається як складна інтегрована характеристика колективу, яка емпірично виявляється в домінуючому, відносно стійкому груповому настрої, що є результатом відображення педагогічними працівниками міжособистісних і ділових взаємин у колективі, які опосередковані цілями та змістом спільної професійно-педагогічної діяльності в специфічних умовах закладу.

Структуру психологічного клімату-педагогічного колективу вчені [1; 2; 4] представляють у взаємозв'язку та взаємозумовленості емоційного (міра задоволеності працівником членством у колективі та станом взаємин у ньому, прийняття переважаючого стилю керівництва й професійного спілкування, характер переживання результатів спільної педагогічної діяльності), когнітивного (міра усвідомленості цілей і завдань спільної педагогічної діяльності, узгодженості власної педагогічної концепції з педагогічними поглядами колег, соціально-перцептивної поінформованості про педагогічний колектив у цілому та окремих своїх колег) і поведінкового (спосіб професійної самореалізації в педагогічному колективі, рівень активності членів у його соціальному й професійному житті) компонентів.

Основними чинниками, які впливають на стан психологічного клімату в педагогічному колективі, є зміст праці та ступінь задоволення педагогів роботою; умови праці; ступінь задоволення характером міжособистісних взаємин з колегами; стиль керівництва, особистість керівника, а також те, чи задоволений він працівниками.

Інтегрованим показником стану психологічного клімату в педагогічному колективі є ставлення його членів до себе й колективу загальноосвітнього навчального закладу, до педагогічної діяльності та системи виховання, до відносин керівництва й підпорядкування, до керівників освітньої установи та колег, до виконання професійно-посадових обов'язків [3; 5].

Отже, психологічний клімат колективу може і повинен бути результатом цілеспрямованої роботи керівника і всього педагогічного колективу. На підставі аналізу психолого-педагогічної літератури, результатів проведеного дослідження визначено шляхи формування сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі загальноосвітнього навчального закладу:

- систематичне вивчення (діагностика) стану психологічного клімату в педагогічному колективі із залученням шкільної психологічної служби;
- розширення ділових і міжособистісних взаємин між членами педагогічного колективу,
- регулювання взаємин у колективі, усунення суперечностей між діловими та особистими стосунками в системі міжособистісних взаємин;
- проведення цілеспрямованої організаційно-методичної роботи з педагогами.
- удосконалення добору кадрів, комплектування педагогічного колективу, з урахуванням психологічної сумісності його членів ;
- постановка перед педагогічним колективом цікавої, корисної для суспільства та значимої для членів колективу мети, досягнення якої потребує напруженої творчої праці;

- формування традицій колективу;
- удосконалення умов праці членів колективу. створення умов для підвищення рівня комфортності педагогів та збереження позитивних взаємин між керівником та педагогами;
- удосконалення стилю керівництва з урахуванням особливостей колективу;
- удосконалення організаційних форм управління;
- проведення спеціальних тренінгів для підвищення згуртованості колективу та формування навичок роботи у команді, тренінгів особистісно-професійного зростання;
- розвиток комунікативної культури та навичок спілкування членів педагогічного колективу;
- підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності керівника до реалізації управлінської функції щодо формування соціально-психологічного клімату.

Отже, формування сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі є одним із головних завдань керівника загальноосвітнього навчального закладу. Це пояснюється впливом цього феномена як на якість професійного життя і професійної діяльності педагогів, стан професійного здоров'я педагогів, так і ефективність навчально-виховного процесу. Стан психологічного клімату в педагогічному колективі може розглядатися як один з індикаторів ефективності діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Література

1. Воднік В. Структура соціально-психологічного клімату колективу, шляхи його регуляції та формування / В. Воднік // Бюлетень. — 2010. — № 5. — С. 36-38.
2. Волкова Н.П. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі / Н.П. Волкова. — К. : Академія. — 2001. — 460 с.
3. Карамушка Л.М. Психологія управління : [навчальний посібник] / Л.М. Карамушка. — К. : Міленіум, 2003. — 344 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління : [монографія] / Л.Е. Орбан-Лембрик. — Івано-Франківськ : «Плай», 2011. — 426 с.
5. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив / А.В. Петровский. — М. : Педагогика, 1982. — 363 с.

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Новак О.В., Андрейко С.С.

Медичний коледж Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Здоров'я людини належить до провідних проблем суспільства. Успішний розвиток суспільства можливий тільки при наявності здорових людей в ньому, особливо молодого покоління, що є показником фізичного і морального стану суспільства[4].

Здоров'я — це природний стан організму, обумовлений нормальним функціонуванням всіх його органів і систем. Здоров'я людини забезпечує її повноцінне життя , яке складається з гарного самопочуття, енергійнос-